

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Výstup z terénního šetření domácností na sídlišti ve Šluknově

srpen 2025

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Základní informace

Název projektu: Centrum podpory a rozvoje aktivit směřujících k desegregaci v území

Číslo projektu: CZ.03.02.02/00/22_004/0003844

Název výstupu: Výstup z terénního šetření domácností na sídlišti ve Šluknově

Typ výstupu: Dílčí analytický a datový výstup

Datum vyhotovení: srpen 2025

Řešitelský tým: Mgr. Alica Brendzová a kolektiv ASZ

Shrnutí a klíčová zjištění

1. Populační profil a demografie

- Terénní šetření pokrylo 180 domácností v 179 bytech a 530 osob.
- 44 % populace tvoří děti, nejvíce ve věku 6–14 let.
- 10 % tvoří senioři (65+), často žijící samostatně.
- Průměrná domácnost má 2,94 osoby, medián je 2 osoby.

2. Bydlení a životní podmínky

- 96 % domácností obývá nájemní byty, často s malou dispozicí (43 % v bytech s 1 místností).
- Větší domácnosti (5+ členů) žijí i v prostorově nevyhovujících bytech.
- Významná koncentrace zranitelných osob v domě s pečovatelskou službou (DPS).

3. Ekonomická situace a zaměstnanost

- 27 % domácností má příjem z výdělečné činnosti.
- 67 % domácností pobírá příspěvek na bydlení, 50 % dávky hmotné nouze.
- 60 % domácností má minimálně jednoho člena v exekuci.

4. Zdravotní stav a potřeby

- V téměř 60 % domácností žije alespoň jeden člen se závažným nebo dlouhodobým onemocněním.
- V DPS je zdravotní zátěž výrazně vyšší než ve zbytku sídliště.
- 94 % dětí a 93 % dospělých je registrováno u lékaře v regionu.

5. Vazby k území a setrvání v obci

- 67 % respondentů má trvalé bydliště ve Šluknově, 75 % v ORP Rumburk.
- 72 % domácností má vazbu k regionu.
- 87 % domácností deklaruje zájem zůstat na sídlišti, pokud by došlo k odkupu bytového fondu městem.

Úvod

Tento dokument přináší základní shrnutí výsledků terénního šetření na sídlišti Šluknov. Šetření proběhlo koncem července 2025 a jeho hlavním cílem bylo získat základní údaje o domácnostech, jejich velikosti, ekonomické situaci a budoucích plánech vzhledem k setrvání v sídlišti, respektive v obci Šluknov. Po stabilizaci situace – nabytí vlastnictví bytů městem Šluknov – se předpokládá detailní šetření charakteristik a životních podmínek obyvatel.

I. Metodologie šetření

Šetření bylo realizováno formou sčítání (tj. ne-výběrového šetření) metodou PAPI (*face-to-face* dotazování a záznam odpovědí tazateli do tištěného dotazníku). Dotazování provedli tazatelé z řad zaměstnanců Agentury pro sociální začleňování.¹

Šetření bylo zaměřeno na domácnosti žijící v bytech dominantního vlastníka (celkem 422, z toho 58 v neobyvatelných domech) a také v 28 bytech minoritních vlastníků. Jednalo se tak o domácnosti v necelých 400 bytech.

Předmětem šetření naopak nebyly domácnosti žijící v 69 bytech druhého největšího vlastníka. Dle dat od tohoto vlastníka bylo v srpnu 2025 obsazeno 66 z jeho bytů – celkem 161 nájemníky, z toho 52 dětmi.

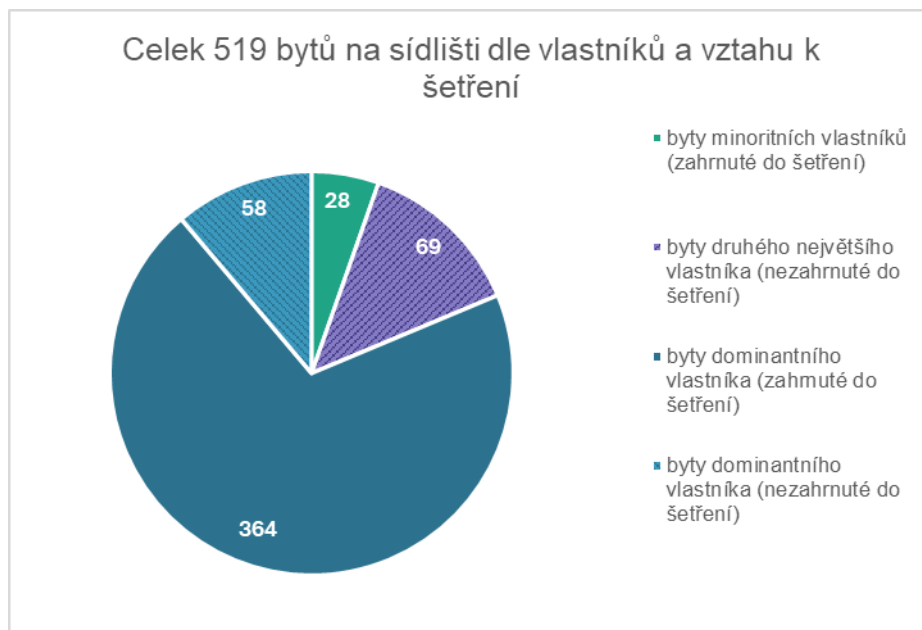
Do šetření se celkem zapojilo 180 domácností obývajících 179 bytů. Obyvatelé dalších 71 bytů účast na šetření odmítli, nebo nebyli zastiženi. Část bytů (141) byla tazateli označena jako neobydlená.²

Výsledky šetření tak poskytují přehled o sociodemografických charakteristikách a životních podmínkách 530 osob, které žijí v zapojených domácnostech.

¹ Tazatelé byli proškoleni a metodicky vedeni seniorními výzkumníky Agentury pro sociální začleňování. Jak samotný sběr dat, tak jejich analýza byly vedeny principy zakotvenými v Etickém kodexu výzkumníků Agentury pro sociální začleňování, především zásadami zachování anonymity respondentů, dobrovolné účasti na výzkumu a ochrany důvěrnosti dat.

² Zde se jedná o byty ve vlastnictví dominantního vlastníka nebo minoritních vlastníků. Údaj o počtu neužívaných bytů zde vychází ze sdělení sousedů, anebo z přímého pozorování tazatelů.

Graf 1 - Celkových 519 bytů sídliště dle skladby vlastníků a dle výběru pro šetření

Tabulka 1 - Struktura vlastnictví bytů

Majoritní vlastník	Druhý největší vlastník	Minoritní vlastníci	Celkový počet bytů na sídlišti
422	69	28	519

Zdroje dat: ČÚZK, RÚIAN, data od vlastníků.

II. Výsledky

Odpovědi byly získány od celkem 180 samostatně hospodařících domácností v 179 bytech; jeden z bytů užívají dvě domácnosti. Kritériem pro vymezení domácnosti bylo bydlení ve stejném bytě a sdílení financí (zdrojů) a jídla. V zapojených domácnostech žije celkem 530 osob.

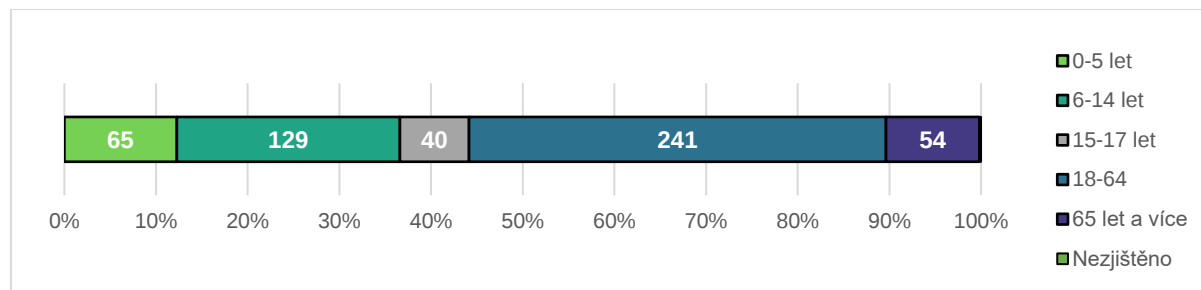
Struktura domácností, občanství a národnostní příslušnost

Demografická struktura obyvatel sídliště ve Šluknově vykazuje značný podíl dětí – tvoří 44 % populace zapojené do šetření. Nejpočetnější skupinou jsou děti ve věku 6–14 let, které představují téměř čtvrtinu všech obyvatel. Dospělí ve věku 18–64 let tvoří 45 % a senioři nad 65 let zhruba desetinu populace.

Tabulka 2 – Věková struktura obyvatelstva

věková kategorie	počet	podíl
0-5 let	65	12 %
6-14 let	129	24%
15-17 let	40	8 %
18-64	241	45%
65+ let	54	10 %
Nezjištěno	1	<1 %
CELKEM OSOB	530	

Graf 2 – Věková struktura obyvatelstva

Národnostní příslušnost

Národnostní příslušnost byla zjišťována pouze u respondenta jako zástupce domácnosti, a to volnou odpovědí pomocí metody sebeidentifikace, přičemž bylo možné uvést více odpovědí zároveň a také odpověď odmítnout. Respondenti nejčastěji deklarovali národnost českou (62 %), romskou (17 %) nebo uvedli kombinaci národností české a romské (necelých 6 %). Odpověď odmítlo nebo neuvedlo téměř 9 % respondentů.

Častým odůvodněním, proč respondenti uvedli, že se cítí jako Češi, bylo, že se zde narodili, jejich rodiče se tu narodili, hovoří česky, nehovoří romsky, mají české občanství apod. Jelikož mezi národnostní sebeidentifikací a externě připsanou národností může být významný (a systematický) rozdíl, a protože právě připsaná národnost může tvořit bariéru při hledání standardního bydlení, zaměstnání, ve vzdělávání apod., tazatelé a tazatelky zaznamenali také podíl obyvatel s romskou připsanou národností – odhadovaný podíl je 60 %.³

Tabulka 3 – Národnostní příslušnost respondenta

	počet	podíl
česká	111	61,7%
česká a romská	10	5,6%
jiná	3	1,7%
romská	31	17,2%
romská a jiná (nespecifikováno)	1	0,6%
romská a slovenská	1	0,6%
slovenská	7	3,9%
odmítnutí	8	4,4%
bez odpovědi	8	4,4%
Celkem	180	

Velikost a struktura domácností

Velikost domácností se výrazně liší. Počet členů v jednotlivých domácnostech se pohybuje od jednoho až po jedenáct, přičemž průměrná domácnost má téměř 3 členy⁴.

³ ŠTĚPÁNOVÁ, Martina a kol. *Metodika externí identifikace romské populace v ČR*. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i., 2022 a ŠTĚPÁNOVÁ, Martina a kol. *Metodika sběru dat o socioekonomické situaci romské populace v České republice*. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i., 2024.

⁴ Průměrná velikost domácnosti je 2,94 osoby, mediánová hodnota 2 osoby.

Nejpočetněji jsou zastoupeny jednočlenné domácnosti, které tvoří více než třetinu všech (35 %, tedy 63 domácností). Z nich pak téměř polovina představuje starší osoby žijící samostatně, tedy skupinu, která je obzvláště zranitelná jak ekonomicky, tak sociálně. Místem vyšší koncentrace těchto lidí je jeden z domů v sídlišti, ve kterém je poskytována terénní pečovatelská služba.

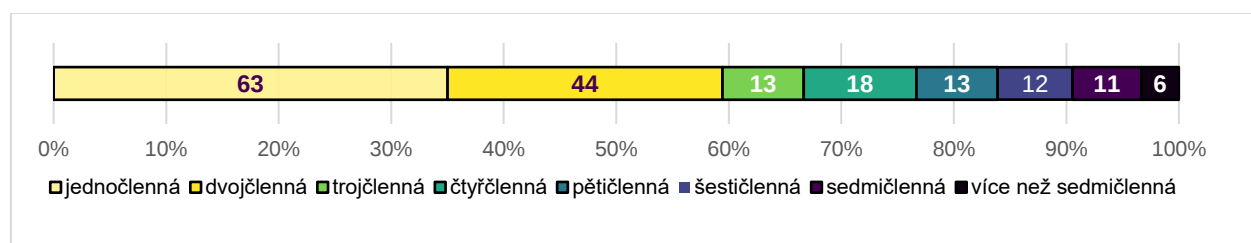
Na druhé straně spektra se nachází menší, ale nepřehlédnutelná skupina domácností o pěti a více členech – ty tvoří zhruba čtvrtinu všech domácností a často jde o rodiny s dětmi.

Děti do 18 let jsou přítomny ve více než 40 % dotazovaných domácností, což svědčí o významném zastoupení rodin s nezaopatřenými dětmi. V těchto domácnostech žijí průměrně tři děti.

Tabulka 4 – Velikost domácností dle počtu osob

počet členů v domácnosti	počet domácností	podíl
jednočlenná	63	35%
dvojčlenná	44	24%
trojčlenná	13	7%
čtyřčlenná	18	10%
pětičlenná	13	7%
šestičlenná	12	7%
sedmičlenná	11	6%
více než sedmičlenná	6	3%
CELKEM DOMÁCNOSTÍ	180	

Graf 3 – Velikost domácností dle počtu osob

Tabulka 5 – Počet domácností s dětmi

Domácnost s dětmi	Domácnost bez dětí
75 (42%)	105 (58%)

Ekonomická situace domácností

Zaměstnanost a příjmy

Ekonomická situace domácností na sídlišti je charakterizována nízkou mírou stabilního zaměstnání a vysokou závislostí na pojistných i nepojistných dávkách. Stabilní legální zaměstnání (po dobu alespoň dvou let) v obci Šluknov nebo jejím okolí má pouze 16 % domácností.⁵ Celkem 27 % domácností spoléhá alespoň částečně na příjem z práce nebo podnikání, avšak příjem velké většiny domácností pochází ze sociálních transferů.

Pokud vezmeme v úvahu střední hodnotu intervalů příjmu, bude medián příjmu domácností 22 500 Kč, průměr cca 25 000 Kč. Distribuci domácností v příjmových kategoriích ukazuje tabulka 7. Nejvíce domácností spadá do příjmové kategorie 10 až 20 tisíc korun, následovaná skupinou 20 až 30 tisíc. Jen malý počet domácností uvádí příjmy nad 40 tisíc korun měsíčně. S ohledem na velikost domácností lze předpokládat, že část z nich hospodaří s velmi nízkými příjmy na osobu – graf 4 ukazuje příjmové kategorie v podrobnějším srovnání s velikostí domácností.

Výše příjmu byla zjišťována jako celková částka, se kterou domácnost měsíčně hospodaří – tedy pocházející jak z příjmu z výdělečné činnosti po zdanění, tak pojistných i nepojistných dávek (tj. dávek státní sociální podpory, hmotné nouze, nemocenského pojištění, důchodů), stipendií apod. Při srovnání a interpretaci údajů je však třeba brát v úvahu následující limity:

→ nejednotnost odpovědí

- (ne)započítání exekučních srážek,
- (ne)započítání eventuální přímé úhrady doplatku na bydlení,

⁵ Tento údaj byl podobně jako údaj o ORP trvalého pobytu zjišťován jako indikace faktického pobytu domácnosti v ORP Rumburk pro účely získání podpůrného opatření v rámci zákona o podpoře bydlení. Podpůrné opatření ze ZPB lze získat po prokázání faktického pobytu (prokazatelné zaměstnání či studium v ORP v posledních dvou letech).

- více než 10 % domácností neposkytlo odpověď (získaných 161 odpovědí),
- výdaje domácností na bydlení ani další náklady nebyly předmětem zjišťování – nelze tedy provést srovnání, které by ukázalo výši disponibilních příjmů.

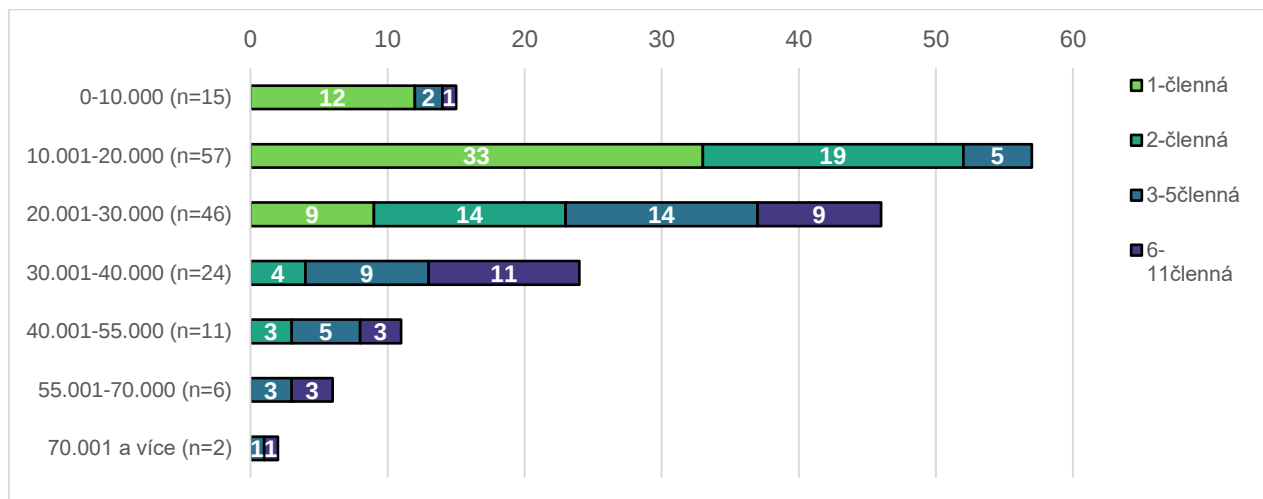
Tabulka 6 – Údaje o pracovní činnosti domácností a příjmech z ní

PROMĚNNÁ	KATEGORIE	počet	podíl
Prokazatelné zaměstnání po min. 2 roky	Domácnosti s členem/členy legálně pracujícími ve Šluknově po min. 2 roky	28	16%
	Domácnosti bez členů legálně pracujících ve Šluknově po min. 2 roky	150	83%
	Neuvedeno	2	1%
Zdroje příjmu domácnosti	Z výdělečné činnosti (práce, podnikání)	49	27%
	Jiný zdroj příjmů	129	72%
	Neuvedeno	2	1%

Tabulka 7 – Výše příjmu domácností včetně dávek

Do 5.000 Kč	4
5.001 – 10.000 Kč	11
10.001 – 20.000 Kč	57
20.001 – 30.000 Kč	46
30.001– 40.000 Kč	24
40.001– 55.000 Kč	11
55.001 – 70.000 Kč	6
70.001 Kč a více	2
Nezjištěno	19

Graf 4 – Příjmové kategorie domácností ve vztahu ke kategoriím velikosti domácností*

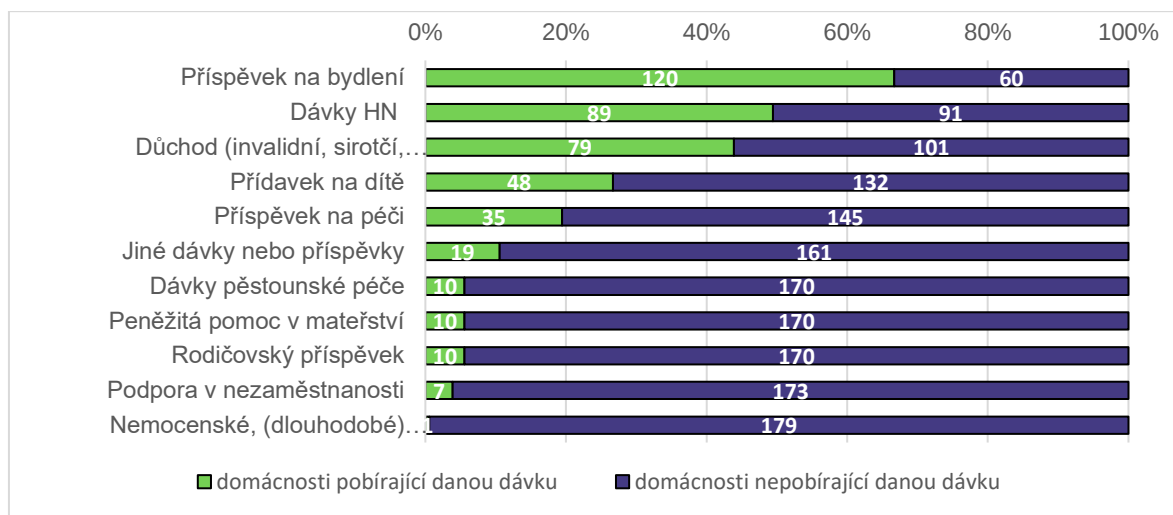
*příjem včetně pojistných a nepojistných dávek

Čerpání pojistných a nepojistných dávek

Podrobně byla sledována i míra čerpání sociálních transferů. Čerpání je na sídlišti velmi rozšířené: většina domácností (172 ze 180) pobírá některou z pojistných nebo nepojistných dávek, přičemž pouze 4,4 % domácností neuvedlo žádnou dávku. Nejčastější je příspěvek na bydlení (66,7 %), následovaný dávkami hmotné nouze (49,4 %) a důchody – starobními, invalidními, sirotčími i vdovskými, resp. vdoveckými (43,9 %). Přídavek na dítě pobírá více než čtvrtina domácností (26,7 %). Kromě dávek uvedených v tabulce 8 byly jako nejčastější zmíněny příspěvek na mobilitu (8, tj. 4,4 %) a náhradní výživné (6, tj. 3,3 %).

Co se týče celkové výše čerpaných dávek na domácnost, ta byla z povahy šetření zjišťována pouze sdělením respondenta, nikoli ověřením pomocí dokumentů. Celková výše čerpaných dávek se dle získaných odpovědí pohybuje v rozmezí 1900 až 80 000 Kč na domácnost, průměrná suma na domácnosti je 22 505 Kč, střední hodnota (medián) je 20 000 Kč. Tyto hodnoty jsou však ovlivněny kromě zmíněných limitů zjišťování také skutečností, že cca 10 % domácností sumu čerpaných dávek neuvedlo. Je však nutné si uvědomit, že ne všechny domácnosti mají podrobné znalosti systému čerpání dávek a je tak možné, že některý typ čerpané dávky neuvedly, nebo uvedly jiný – podobný. Skutečné čerpání je tedy žádoucí ověřit na administrativních datech.

Graf 5 – Míra čerpání jednotlivých sociálních transferů

Tabulka 8 – Počet a podíl domácností pobírajících jednotlivé dávky

typ dávky	počet	podíl
Příspěvek na bydlení	120	67%
Dávky hmotné nouze (HN)	89	50%
Důchod (invalidní, sirotčí, starobní, vdovský)	79	44%
Přídavek na dítě	48	27%
Příspěvek na péči	35	19%
Dávky péčovské péče	10	6%
Rodičovský příspěvek	10	6%
Peněžitá pomoc v mateřství	10	6%
Podpora v nezaměstnanosti	7	4%
Nemocenské, (dlouhodobé) ošetrovné	1	<1%
Jiné dávky nebo příspěvky	19	11%

Exekuce

Šetření ukazuje, že přibližně 60 % domácností má minimálně jednoho člena v exekuci. Pouze malá část domácností si není jista, zda je vůči někomu z členů vedena exekuce. Pro srovnání, v obci Šluknov se podíl obyvatel v exekuci pohybuje kolem 22 %.⁶

⁶ Zdroj dat: Institutu prevence a řešení předlužení, 2025. *Mapa zadlužení*. Dostupné 25. 8. 2025 z: <https://mapazadluzeni.cz/>.

Tabulka 9 – Výskyt exekucí podle znalostí obyvatel

Domácnosti s členem/členy v exekuci	108	60%
Domácnosti bez členů v exekuci	64	36%
Domácnosti bez znalosti o exekučním stavu členů	7	4%
Nezjištěno	1	<1%

Bytový fond a bytová situace domácností

Sídlíště je tvořeno celkem 519 byty. Do šetření bylo zahrnuto 392 bytů – z toho 364 bytů majoritního vlastníka Z. a 28 bytů minoritních vlastníků. Část navštívených bytů byla neobydlená. Následující informace se vztahují k 179 bytům, tj. 35 % bytového fondu sídlíště, a domácnostem, které v nich žijí.

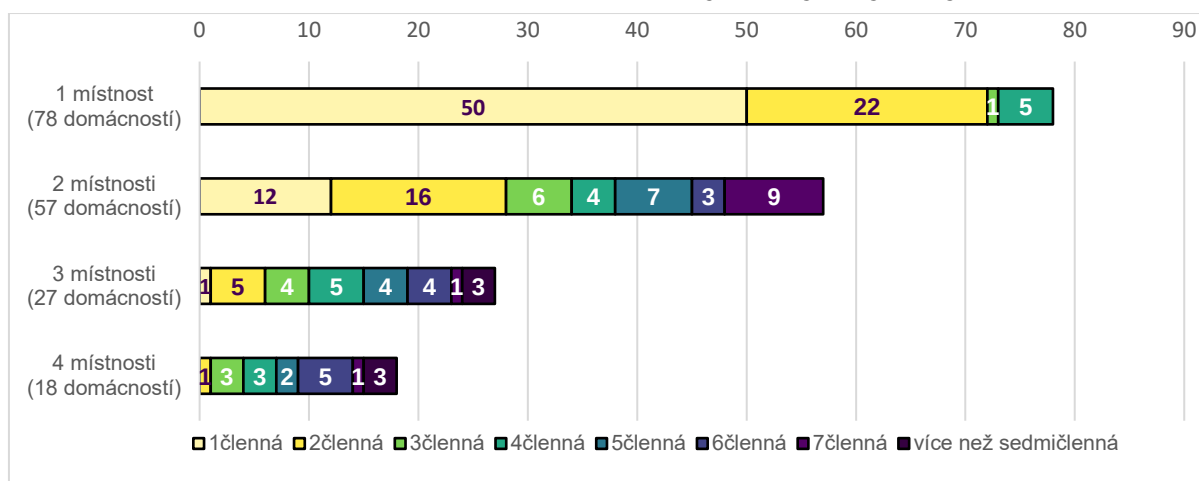
Na sídlišti se nacházejí byty několika velikostí – typu garsonka (tj. byt tvořen jednou místností) a dále byty o dispozicích 1+1, 2+1, 3+1 a 4+1. Dotazované domácnosti nejčastěji obývají byty o jedné obytné místnosti – velkou část zde však tvoří byty v tzv. „DPS“ (viz samostatná podkapitola). Větší dispozice využívá menší část domácností, a to převážně vícečlenné rodiny. Podrobnější srovnání velikosti domácností a dispozic bytů ukazuje, že zatímco malé domácnosti (jedno- a dvoučlenné) často obývají byty s jednou či dvěma místnostmi, větší domácnosti (3-5členné, 6-11členné) sídlí v bytech větších dispozic (3+1 a 4+1), ačkoliv i v bytech s jednou místností se najdou trojčlenné a vícečlenné domácnosti.

Z hlediska právního důvodu užívání bytu drtivá většina domácností (172 ze 180) obývá nájemní byt, zatímco 8 domácností bydlí v bytě v osobním vlastnictví. Je tak pravděpodobné, že větší část bytů minoritních vlastníků je užívána rovněž jako nájemní.

Tabulka 10 – Domácnosti dle počtu⁷ obytných místností v užívaném bytě

počet obytných místností	počet domácností	podíl domácností
1 obytná místnost	78	43%
2 obytné místnosti	57	32%
3 obytné místnosti	27	15%
4 obytné místnosti	18	10%
CELKEM DOMÁCNOSTÍ	180	

Graf 6 – Srovnání velikosti domácností a velikosti jimi obývaných bytů

Tabulka 11 – Domácnosti dle právního důvodu užívání bytu

Nájemní byt	Byt v osobním vlastnictví
172	8

Vazby k území: občanství, místo trvalého pobytu, délka bydlení v obci a na sídlišti

Státní příslušnost, resp. občanství byla zjišťována pouze u respondenta jako zástupce domácnosti. Z naprosté většiny se jednalo o občany České republiky – tuto odpověď uvedlo 170 respondentů ze 180. Dalších 11 osob uvedlo občanství SR. Nebyl

⁷ Z celkových 28 bytů minoritních vlastníků se do šetření zapojili obyvatelé 19 z nich. V osmi bytech žijí jejich vlastníci, 11 je pronajímáno.

zaznamenán žádný případ respondenta se státní příslušností mimo ČR a SR, a i přes možnost uvést více odpovědí (např. při dvojím občanství) nedošlo k většímu rozrůznění. Tyto výsledky potvrzují, že obyvatelstvo sídliště je z hlediska státní příslušnosti homogenní, s minimální přítomností cizinců mimo rámec ČR a SR.

Tabulka 12 – Obyvatelstvo dle státní příslušnosti respondenta

Česká republika	Slovenská republika
170	11

Šetření detailně zkoumalo vazby obyvatel sídliště k obci Šluknov a okolnímu regionu. Pro získání přehledu o místní příslušnosti obyvatel sídliště k obci a ORP (vzhledem k nároku na získání podpůrného opatření v rámci zákona o podpoře bydlení) byli respondenti jako zástupci domácností dotázáni na obec, v níž mají trvalé bydliště.⁸ Adresu trvalého pobytu ve Šluknově uvedlo 121 respondentů, což představuje dvě třetiny všech dotázaných. Dalších 58 respondentů má adresu trvalého pobytu v jiné obci, nejčastěji však v rámci širšího regionu – ORP Rumburk, do něhož Šluknov spadá, je místem trvalého pobytu pro 135 respondentů. V menší míře se objevují i ORP Děčín, Liberec, Česká Lípa či Mladá Boleslav. Jen ojediněle se objevují místa trvalého pobytu mimo severní část České republiky.

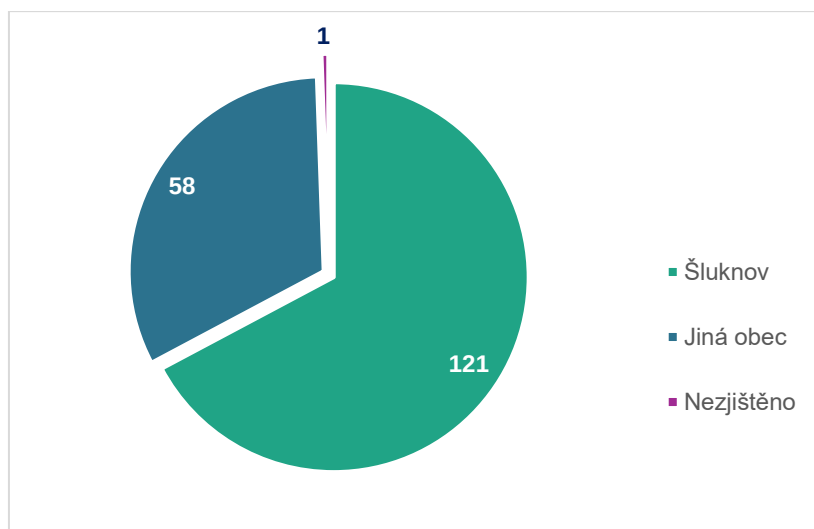
Tabulka 13 – Obec hlášeného trvalého pobytu obyvatel*

Šluknov	121	67%
Jiná obec	58	32%
Nezjištěno	1	<1 %

*dle obce trvalého pobytu respondenta

⁸ Podpůrné opatření ze ZPB lze získat také po prokázání faktického pobytu (prokazatelné zaměstnání či studium v ORP v posledních dvou letech). Prokazování faktického pobytu dle ZPB nebylo zkoumáno.

Graf 7 – Obec trvalého pobytu obyvatel*

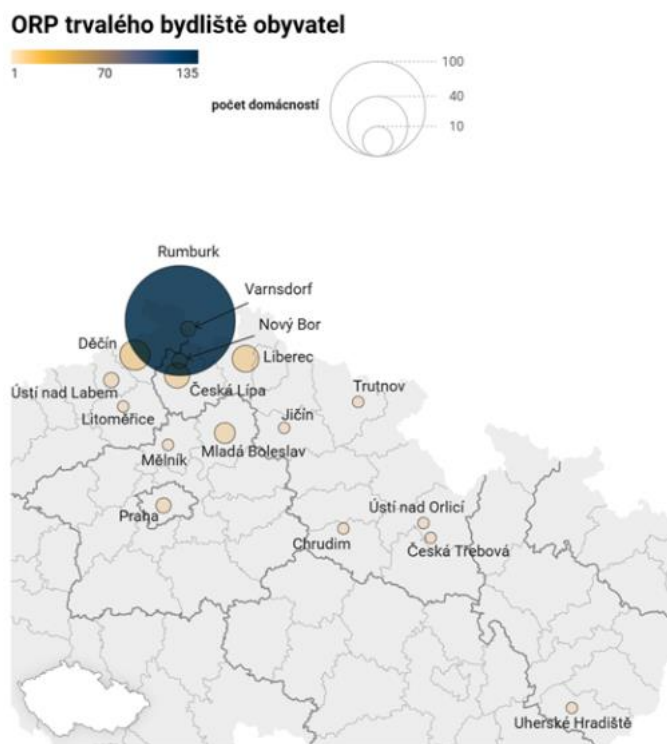

Tabulka 14 – ORP trvalého pobytu obyvatel*

Rumburk	135
Děčín	9
Liberec	7
Česká Lípa	6
Mladá Boleslav	4
Nový Bor	2
Praha	2
Ústí nad Labem	2
Varnsdorf	2
Česká Třebová	1
Chrudim	1
Jičín	1
Litoměřice	1
Mělník	1
Trutnov	1
Uherské Hradiště	1
Ústí nad Orlicí	1
Slovenská republika	1
Neuvedeno	2

*dle ORP trvalého bydliště respondenta

Obrázek 1 – ORP trvalého pobytu obyvatel

Pozn.: Dle ORP, v němž se nachází adresa trvalého pobytu respondenta. Do grafu nejsou zahrnuty 3 odpovědi nelokalizovatelné do území ČR (1 Slovenská republika, 2 nezjištěné odpovědi).

S cílem postihnout vazby domácností na obec Šluknov či jiné obce byla také zjišťována délka pobytu v obci Šluknov, a také příslušnost (osobní, citové vazby respondenta, resp. domácnosti jako celku) k území. Z hlediska délky pobytu ve Šluknově je viditelná různorodost – 13 % respondentů jsou rodáci, tedy osoby, které se ve městě narodily. Naproti tomu celoživotních obyvatel sídliště je zde minimum. Polovina domácností žije ve Šluknově nepřetržitě, tj. aniž by se odstěhovaly a zase vrátily, mezi jedním a devíti lety. Dalších 20 % zde žije nepřetržitě déle než deset let. Tyto údaje naznačují, že značná část obyvatel má k obci pevnou vazbu, i když existuje i menší část populace, která je zde relativně krátce. Vzhledem k vymezení pobytu jako nepřetržitého je však možné, že i část těchto domácností ve Šluknově žila již dříve.

Údaje o délce pobytu na samotném sídlišti ukazují, že více než 50 % je na sídlišti usazeno dlouhodobě (déle než 5 let), což je zásadním východiskem pro jejich další rozhodování.

Tabulka 15 – Délka nepřetržitého pobytu ve Šluknově a na sídlišti⁹

kategorie	pobyt ve Šluknově		pobyt na sídlišti	
	počet	podíl	počet	podíl
Méně než 1 měsíc	2	1%	3	2%
1 měsíc - 1 rok	22	12%	23	13%
1-4 roky	47	26%	56	31%
5-9 let	43	24%	43	24%
10-20 let	24	13%	31	17%
21 a více let	14	8%	19	11%
Od narození	24	13%	2	1%
Neuvedeno	4	2%	3	2%
Celkem domácností	180		180	

Osobní příslušnost k místu byla mapována otázkou, kde se domácnosti cítí být „doma“. Téměř dvě třetiny dotazovaných označily právě Šluknov, a po započítání dalších obcí v rámci ORP Rumburk vzrostl tento podíl na 72 %.

Tabulka 16 – Četnost osobních vazeb domácností na obce

Šluknov	109
Rumburk	8
Česká Lípa	6
Děčín	5
Liberec	5
Krásná Lípa	4
Mladá Boleslav	4
Praha	4
Mikulášovice	3
Neuvedeno	4

⁹ V části souboru je patrný částečný nesoulad v datech – některé domácnosti uvedly, že žijí déle na Sídlišti než ve Šluknově. To mohlo nastat několika způsoby: nepochopením otázky, nesprávným záznamem na straně tazatele, nebo v důsledku odlišné formulace otázky – v případě pobytu ve Šluknově byla zdůrazněna nepřetržitost, v případě dotazu na pobyt na sídlišti nikoli. Některé domácnosti tak mohly otázce rozumět volněji a započítat také přerušovaná období pobytu na sídlišti.

Tabulka 17 – Četnost osobních vazeb domácností na ORP

Rumburk	131
Česká Lípa	8
Děčín	7
Liberec	5
Mladá Boleslav	4
Praha	4
Mělník	3
Varnsdorf	3
Nový Bor	2
Česká Třebová	1
Dvůr Králové nad Labem	1
Frýdlant	1
Hradec Králové	1
Teplice	1
Trutnov	1
Uherské Hradiště	1
Ústí nad Labem	1
neuvedeno	5

Mobilita: současná přání obyvatel a vize budoucnosti

Téměř všechny domácnosti (s výjimkou jedné) se v průběhu života respondenta alespoň jednou stěhovaly¹⁰. Významná část domácností (více než 60 %) se v posledních 5 letech stěhovala, nebo stěhovala vícekrát, což potvrzuje zvýšené riziko nucené migrace.

Tabulka 18 – Četnost stěhování domácností v posledních 5 letech

Počet stěhování	četnost
Ani jednou	58
Jednou	49
Dvakrát	37
Třikrát	19
Čtyřikrát	5
Pětkrát	1
Šestkrát	3
Více než šestkrát	1
Neurčeno	7

Téměř dvě pětiny domácností (37 %) v době šetření aktuálně zvažovaly nebo již plánovaly stěhování ze stávajícího bytu. Z těchto domácností by se 31 % chtělo přestěhovat do jiné

¹⁰ Počítá se jakékoliv stěhování – mezi obcemi, v rámci obce, v rámci sídliště.

části Šluknova (mimo sídliště), 16 % do jiného bytu na sídlišti, a 45 % plánuje stěhování do jiné obce, přičemž nejčastějšími cíli jsou Rumburk, Liberec a Česká Lípa. Nejčastější cílové jmenované ORP: Rumburk, Liberec, Česká Lípa, Mladá Boleslav.

Přes tyto úvahy o odchodu však šetření zachytilo i silnou vůli domácností zůstat na sídlišti žít, pokud by došlo k odkupu bytového fondu městem. Většina respondentů – konkrétně 87 % všech dotazovaných domácností – by chtěla na sídlišti nadále bydlet. Jen 10 % vyjádřilo záměr odejít, a zbývajících 3 % se k otázce nevyjádřila. Tyto výsledky naznačují, že ačkoliv některé domácnosti jsou se současným stavem v sídlišti nespokojené a hledají lepší bydlení, mají silnou vazbu na lokalitu a v potenciální změně vlastnictví vidí naději na zlepšení bydlení i životních podmínek.

Tabulka 19 – Vůle obyvatel (domácností) zůstat bydlet na Sídlišti po jeho odkupu městem

Zůstat bydlet na Sídlišti	156	87%
Nezůstat bydlet na sídlišti	18	10%
Neuvedeno	6	3%

Zdravotní situace domácností

Šetření poukázalo na vysokou zdravotní zátěž mezi obyvateli sídliště. Téměř dvě z pěti domácností (39 %) zahrnují alespoň jednu osobu se zdravotním postižením. Ještě větší je podíl domácností, kde žije alespoň jeden člen s vážným nebo dlouhodobým onemocněním – celkem jde o 57 % případů. Tento stav poukazuje na mimořádnou potřebu dostupných zdravotních a sociálních služeb v místě. Naopak jen necelých 30 % domácností lze na základě uvedených odpovědí považovat za „zdravé“, tedy bez výskytu zdravotního postižení či závažných onemocnění.

Z detailnějších údajů vyplývá, že mezi všemi respondenty žije 85 osob se zdravotním postižením a 102 osob se závažným nebo chronickým onemocněním – dohromady tedy více než třetina obyvatel zapojených domácností čelí výrazným zdravotním komplikacím.

Tabulka 20 – Zastoupení domácností se specifickými zdravotními potřebami

proměnná	kategorie	počet	podíl
domácnosti s osobami se ZP	ano	70	39%
	ne	109	61%
	neuvedeno	1	<1%
domácnosti s osobami se závažným/dlouhodobým onemocněním	ano	102	57%
	ne	73	41%
	neuvedeno	5	3%
souhrn (zdravé domácnosti)	domácnosti bez ZP a bez dlouhodobých onemocnění	52	29%

Pozn. Z celkového počtu 180 domácností.

Tabulka 21 – Osoby se zdrav. postižením a/nebo závažným onemocněním

kategorie	počet	podíl
Osob se ZP	85	16%
Osob se závažným/dlouhodobým onemocněním	102	19%

Pozn. Z celkového počtu 530 obyvatel a obyvatel.

V souvislosti se snahou získat hrubý přehled o potřebách zdravotní péče byla také zjišťována míra registrace k praktickým lékařům a pediatrům v blízkosti bydliště (tj. v Ústeckém nebo Libereckém kraji). Míra registrace u praktických lékařů a pediatrů je velmi vysoká: v rámci Ústeckého a Libereckého kraje je registrováno 94 % dětí a 93 % dospělých. To naznačuje, že alespoň formální dostupnost základní zdravotní péče je pro většinu populace zajištěna.

Tabulka 22 – Oblast registrace k základní zdravotní péči obyvatelstva

	děti mladší 18 let	dospělí (18+)
Registrováno v Ústeckém/Libereckém kraji	219 (94%)	274 (93%)
Neregistrováno v Ústeckém/Libereckém kraji*	15 (6%)	22 (7%)
Celkový počet osob v kategorii	234	296

*Kraj registrace mimo uvedené kraje nebyl předmětem zjišťování.

„Dům s pečovatelskou službou“

Zvláštní skupinu představují obyvatelé domu s pečovatelskou službou (DPS), kde je výrazná koncentrace seniorů a osob se zdravotními omezeními. Blok se třemi vchody je

tvořen nájemními byty, ve kterých je nájemníkům poskytována pečovatelská služba, registrovaná jako terénní. V tomto domě žije velká část obyvatel dotazovaných domácností sídlící v seniorském věku (téměř 40 %), zjištěný věkový průměr je zde 65,7 let.

Z celkového počtu 50 bytů bylo šetření provedeno u cca poloviny – konkrétně u 29 domácností s 34 obyvateli. Většina domácností (24 z 29) je jednočlenná, dalších 5 domácností je dvoučlenných, přičemž alespoň jeden z členů je vždy starší 65 let.

Pro srovnání se zdravotním stavem obyvatel sídliště jako celku níže uvádíme samostatně údaje o zdravotní zátěži obyvatel DPS. Zátěž oběma typy zdravotních problémů – tedy současná přítomnost osob se zdravotním postižením i závažným onemocněním – se v DPS vyskytuje u 45 % domácností (13), což je téměř dvojnásobek oproti sídlišti jako celku. Z 34 do šetření zapojených osob žijících v DPS je 23 zdravotně postižených (68 %) a 21 osob má dlouhodobé či závažné onemocnění (62 %). Pouze pět domácností lze dle získaných odpovědí považovat za zdravé. Tato čísla potvrzují, že DPS plní v území specifickou funkci a soustřeďuje obyvatele s výraznějšími potřebou zdravotní péče.

Tabulka 23 – Zastoupení domácností se specifickými zdravotními potřebami v DPS (n=29)

PROMĚNNÁ	KATEGORIE	počet	podíl
domácnosti v DPS s osobami se ZP	ano	20	69%
	ne	9	31%
domácnosti v DPS s osobami se závažným/dlouhodobým onemocněním	ano	17	59%
	ne	12	41%
souhrn v DPS (zdravé domácnosti)	domácnosti bez ZP a bez dlouhodobých onemocnění	5	17%

Pozn. z celkového počtu 34 obyvatel.

Tabulka 24 – Osoby se zdrav. postižením a/nebo závažným onemocněním v DPS (n=34)

kategorie	počet	podíl
Osob se ZP v DPS	23	68%
Osob se závažným/dlouhodobým onemocněním v DPS	21	62%

Pozn. z celkového počtu 34 obyvatel.

Ministerstvo pro místní rozvoj
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1
Tel.: +420 224 861 111 (ústředna)
Fax.: +420 224 861 333 (centrální)
www.mmr.cz